

AND Report 113

Počátkem února se vydavatelům AND podařilo proniknout k IA domů a vyzpovídat ho ohledně nové desky HE a mnoha jiných věcí. Dokonce je poctil poslechem ještě mokrého výlisku finální nahrávky HE plus úžasných obrázků z obalu... Než začal rozhovor, Martinovi Webbovi se začalo chtít na malou. Ian ukázal rukou směrem k domnělé malé místnosti. O chvíli později se Webb vrátil a reklamoval směr – prý ho Ian poslal do kuchyně! „Vážně?“, řekl Ian. „Ten pitomej dům je tak velkej, já tuhle jeho část nikdy nepoužívám!“ Webby se odebral hledat správnou místnůstku a Ian se jen

usmál a prohlásil, „Jen doufám, že se nám nevyomočí do dřezu!“ Dobrý začátek, co?! Ian začal rozhovor sám:

No, takže předpokládám, že chcete, abych vám nejdříve řekl něco o novém albu, že? Vydávám 4 různé formáty alba. Máme tu 64stránkovou výpravnou knihu se 4 disky. Je tam CD stereo, plus další CD s originálními demo snímky z hotelového pokoje – mých 30 minut, jak šeptám do mikrofonu. Je to, jako kdybych byl nahatej ve sprše – fakt se stydím. Ale myslel jsem si, že nakonec to tam všechno začalo, je to to první, co slyšeli kluci z kapely na MP3kách už skoro před rokem ... jen tam brnkám na kytaru a zpívám v hotelu na pokoji. Řekl jsem si, že se určitě najde pár análních osobností */kouká přitom upřeně na nás/*, které to rády uslyší. Takže to je na tom druhém CD spolu s rozhovory se všemi kluky z kapely. Přestože jsme všechen materiál z alba zkoušeli na pódiu, i s flétnou a zpěvem, asi studovali hlavně svoje party a neměli čas analyzovat hudbu jako celek. Proto, když slyšeli nedávno hotové dílo, všichni se divili: „Co? Nic z tohohle si vůbec nepamatuju! To hraju já?“ */smích/*. Ale Dave toho má hodně, John asi napsal mezitím pár kusů pro chór a orchestr a Scott Hammond hrál jazzová představení kolem Bristolu, takže se jim to vypařilo z hlav. Takže bylo velice poučné si to poslechnout, jen tak potichu, a přitom o té hudbě mluvit, a James tu diskusi nahrával, mluvili jsme o různých aspektech desky. A tento sestříhaný rozhovor je pak obsahem toho druhého audio CD v onom limitované box-setu. James také stříhá k tomu celému video, další firma v Londýně pracuje na video projekci pro turné. Je to jako v továrně, různí lidé dělají různé věci na různých místech, a to vše se pak musí sejít a klapnout v pravý čas. Vlastně, když říkám „všichni kluci z kapely“, tak Florian tam vlastně na těch audio interview nebyl. Je nahraný na videu, ale ne na audio části. Možná ho James ještě pozve a nahraje, ale má teď spoustu práce se stříháním video materiálu – musí z 5 – 6 hodin udělat 30 minut nebo tak nějak. DVD část obsahuje další video rozhovory, něco jako dokument o tvorbě alba, plus 5.1 Surround Sound, 24bitové složky atd. Takže tolik ke 4diskové sadě vydané ve VELMI omezeném množství. Druhým formátem je tzv. Mediální kniha, což je větší, ale také limitovaná edice s audio CD a DVD s 5.1, 24 bity a krátkým video dokumentem. Pak tu máme vinyl, dvojalbum v otevíracím obalu s bookletem. Dílo je tu rozloženo na dvou deskách se skromnými 10 – 12 minutami na každé straně, aby byl zachován zvuk na velmi vysoké úrovni a jasný a čistý střih, bez nutnosti vše mačkat do zbytečně úzkých drážek. Takže to je pro fanoušky vinylu – pro ty, kteří si vinyly stále pouštějí, i když jim to nedoporučuju */smích/* – ale oni prostě musí

přehrávat čtyři strany desek. A pak je tu levná a veselá standardní CD verze, pouze stereo album bez jakýchkoli přídavků. A samozřejmě M4A stáhnutelná verze z i-tunes, MP3 z Amazonu a také velké složky z Amazonu pro audiofily s lepším připojením, takže mohou stahovat větší objemy v lepší kvalitě. Takže tolik k formátům, vše by to mělo vyjít v polovině dubna. Trochu mě stresuje načasování vinylové verze, protože už je tak málo lisoven, a proto dnes při výrobě představují slabé místo. Vinylu roste opět popularita, ať je to, jak chce. Prošel si cestu od bodu nula „to si snad děláš srandu“, až po „no tak jo, myslím, že si to asi pořídím, protože aspoň přečtu ty texty, teď když mi bude šedesát“. Myslím, že v zásadě jde o chuť něco vlastnit, než to opravdu přehrávat, ledaže bys měl super vybavení. To většina lidí nemá, a pokud to chceš hrát na svém Dansette přehrávači, tak radím stáhnout si spíše tu MP3 a hotovo! Ale když chceš něco pěkného a lesklého a máš šasi Technics s ramínkem SME a vložkou Shure V50, pak jdi do toho, mělo by to znít OK....Takže by to mělo být už všechno brzy zabaleno a pak si dám konečně den volna. Poté, co jsem se vrátil z Prahy, jsem měl, a to nekecám, volno jen o Vánocích a o svátku Boxing day. Dalo to vše spoustu práce, hlavně vybírat audio a video obsah a velký objem grafických prací. Fakt se to hromadí.

Zdá se ale, že to šlo rychle s ohledem na ten objem prací. Začal jsi jen před pár měsíci, že?

No, když jsme se vrátili z...odkud to bylo? Jo, z Prahy, tak jsme za pár dní začali zkoušet. Kluci měli možnost si své party zrekapitulovat a začalo plánované dvanáctidenní cvičení. Pak bylo pár dní technické studiové práce před natáčením. Chvilí to trvalo, protože jsme používali právě vydaný Logic 10 plus software Maverick's vydaný v teprve listopadu. Takže vše zbrusu nové a chvíli jsme váhali, jestli to bude fungovat, ale k našemu úžasu to jelo. A taky jsme nahrávali s využitím nového produktu pro Apple od Apogee, symfonické rozhraní s Thunderbridge a... . [Ian pokračoval chvíli v chrlení názvů, zatímco my jsme tupě civěli do blba jako párek bezradných Homerů Simpsonů, DR]. Jenom jednou se nám seknul počítač, ale o nic jsme nepřišli, protože jsme si vše zálohovali na externích discích. Ale počítač šel nakonec do kyték a my jsme museli album dokončit na laptopu! [smích] Dvacetkrát nebo třicetkrát denně jsem odesílal nový mix, zvukař Jakko, režisér alba, si to poslechl, něco na tom změnil, a pak zase byla řada na mně – měním, nebo nechám tak. Je to, jako bych seděl za ním, ale jen virtuálně, a ne, abych mu dýchal na krk. Užitečné je i to, že jsem si to mohl poslechnout na jiném zařízení. Přemýšlel jsem i o použití Skype, abych mu přes něj koukal při

mixování na monitor, ale to pak začalo být trochu ... [všeobecný smích]. Výhoda dálkové práce je také to, že si v mezidobí vyřídím emaily, grafiku atd. Jako způsob práce se to osvědčilo, a nakonec jsme to dotáhli do konce. Takže se teď těším na trochu toho volna, než začneme příští týden psát pro představení, pro video a prvky pro pódiovou prezentaci.

Vydáváš album na vlastní značce Calliandra, kterou jsme my celá léta prosazovali...

Ano, ale je to jen dílčí značka na Snapper Music PLC. Prostě jen jiná struktura dělení zisku. Ne doopravdy nová značka oproti těm, se kterými už máme vztahy nastavené. Stejně tak začaly Chrysalis s Island a Warnery v roce 1969. To ale neznamena, že mám ambice stát se výkonnou osobou a podepisovat smlouvy s jinými umělci. Peníze se dají prodělat i jinak.

Přiměje tě to prodávat standardní CD verze na koncertech u stánku se suvenýry?

Ne. Ani ne. Marže na CD a DVD je mnohem menší, než na tričkách, takže běžní prodejci suvenýrů se s nimi nechtějí tahat. Je to rozbitné, odcizitelné a nemůžete čekat, že lidé utratí 14.99£ za věc, kterou si online můžou koupit skoro za polovic...

Pokud se vrátíme zpět o 13 měsíců, do 1. ledna 2013... sedl sis, abys napsal nové album. Začínal jsi s úplně čistým listem?

Rozhodně. Tohle není jen věc folklóru. Celý fígl je v tom, že zkoušíš sám sebe, jestli to dokážeš. Takže šlo zcela jen o to začít od nuly. Počítač, otevřený prázdný wordovský dokument, napiš cokoli, s pomocí mé malé kytary a flétny. Takže 1. ledna jsem si pomyslel, dobrá, pojďme se podívat, co bude. Vlastně první věc, kterou jsem udělal, bylo to, že jsem vzal flétnu a začal hrát takovou riffovou věcičku, která se pak stala hlavním hudebním tématem alba, téma se opakuje čtyřikrát nebo pětkrát v různých souvislostech, různých tóninách a tempech. Je tam možná pět nebo šest větších melodických témat, kde melodicky vycházím ze základu melodie a vracím se k ní v jiné písni. Má to snahu se vyvíjet jako několik zcela oddělených témat, ale s použitím stejných hudebních Lego kostek. Textově je ale každá píseň jiná. Vlastně se tam jen několikrát opakovaně zmiňují Živí mrtví (the Walking Dead) a podobně, ale každý song pojednává o jiném historickém období, za jeho vlastních okolností. A tak první týden byl více méně takový stanovující počet témat a jejich koncepční stránku, druhý týden už

jsem pracoval detailněji na hudbě samotné. Hádám, že to trvalo tak dva, tři týdny, než jsem to měl vše pohromadě, trochu jako u Thick As A Brick 2, co se týče časového schématu. Myslím, že za den se dá tak akorát...no, mým cílem bylo udělat jednu píseň za den. Stejně tak je tomu u zkoušení, vystavění aranží každý den tak pro tři nebo čtyři kusy skutečné hudby. A pak nahrávací sešlosti, což bylo období deseti dnů pro vytvoření všech základních koster skladeb. K tomu pak já dalších pět – šest dní doháněl vokály a flétnu. Následoval týden na mixování plus pár dní na finální mastering atd. Vlastně jsme se drželi rozpisu od začátku do konce, i po té dlouhé pauze mezi původním psaním, o dva měsíce později nahráváním demo snímků v hotelových pokojích na turné a dokonce i na dovolené, kdy jsem dělal raději užitečné věci, než jen tak sedět na pláži! Skutečně jsme ukončili práci v den, který jsme si před mnoha měsíci určili. Měli jsme nahráno osm věcí z patnácti ještě před Vánoci a zbytek po nich. Stále vytrvale ve stopě... Někdy jsem přišel s novými nápady a kluci přišli trochu nesví, napůl očekávali, že budu chtít něco nového, na co se nemohli zatím připravit. To se párkrát stalo, ale to je součástí té srandy.

Co bylo ten první týden spouštěčem celého tematického zaměření alba?

Mohl jsem psát o čemkoli, ale snažil jsem se o příběh z minulosti, který měl mít trochu spojitost mezi Geraldem Bostockem a předkem plukovníka Parrotta v době před několika generacemi. Přijít s trochu zábavným, za vlasy přitaženým scénářem, který by dovolil vytvořit něco, jako...no, není to zrovna Thick As A Brick 3, ale jsou tam ty jemné spojovací momenty. Já to mám tak nějak rád a myslím, že ostatní lidé také. Pak si můžete říci “no, jak jsme se dostali až sem?” No to je už otázka příběhu, víte, tehdy po roce 1900 byl tehdejší plukovník Parrott v Indii a chytil malárii. Trochu mu z toho hráblo a začal mít představy a horečnaté vize o svých předchozích životech. To mi posléze dovolilo zkusit vytvořit dějiny světa v kostce. Začal jsem hned po poslední době ledové a migrační vlně z Evropy do Británie. Nebylo to poprvé, existovalo mnoho období kolinizace toho, co dnes představují britské ostrovy. Datuje se to až do doby před 800000 let v hloubi pravěku. V zásadě mluvíme o periodách od člověka z doby kamenné až po konec poslední doby ledové na Doggerlandu – což je titul první skladby. Jde o tehdejší vlnu lidí...Víte, celé album, jeho základní námět, je migrace. Jde o žhavé téma – o lidech pohybujících se po světě, přičemž ne vždy jsou vítáni. Ale oni jdou, protože se chápou příležitosti. Jak říká Gerald Bostock ve své předmluvě k albu – je to o tom, že jsme všichni dosud lovci, či sběrači. Jdeme tam, kde je tráva zelenější. Jdeme

do Newcastle [kývne směrem k Reesovi], když chceme získat lepší koncert, a jdeme, stejně tak jako už šli Led Zeppelin před námi, plundrovat Ameriku. Římané sem přišli, aby získali koncert, nebo mohli řídit taxík, nebo cokoli jiného. Je to o migraci – všichni jsme odněkud a s tím se musíme smířit. Ale neznamená to, že máme v osobní rovině otevřít stavidla a pustit sem každého. Já totiž také říkám, že v hostinci už není místo, víte, poslední postel už je zabraná. Někdo musí udělat to nelehké rozhodnutí a vyvěsit ceduli “Obsazeno”. To se bude stávat, možná už ne za mého života, nebo života mých dětí, ale za dvě, tři generace se budeme muset ve věci pohybu národů rozhodovat tvrdě. K tomuto tématu se dostávám na konci alba, na *The Browning Of The Green* (Zhnědnutí Zelených) a na pár kusech poté, které jsou umístěny do budoucnosti.

Myslíš, že tímto tématem vyvoláš kontroverze?

No, o tom čteme v *The Daily Mail* denně [*všeobecný smích*]. Ne, vtip je v tom, že píši ve třetí osobě, nesnažím se udělat album, které někomu něco káže. Jsem jen pozorovatel. Jen ukazuji, jaké jsou scénáře, píši je, doufejme, s vtipem a přívětivostí, nikoli se záští. Ale myslím, že někoho se něco z toho dotkne. Jedna z písní odkazuje na zem Johnnyho Foreignera, a je to o 60. letech, kdy první Britové začali jezdit se zavazadly do zahraničí na dovolenou. A to v masovém měřítku, ne rozdíl od bohatých Viktoriánů, kteří dělali své velké cesty po Evropě i jinde. Náhle pak Joe Bloggs skočil do auta Morris Traveller a vzal děti na projížďku na první trajekt, koupil si bezcelní brandy a hodil šavli přes palubu. O tom zpívám, a snažím se u této konkrétní písně o zábavné provedení. Ale když říkám “Johnny Foreigner”, zní to trochu jako, ehm... [*smích*] jako *Hudbu a slova napsal Nigel Farage! [lídř britské Strany Nezávislosti. DR]*. Ale víte, měla to být opravdu sranda. Na albu je i jiný verš, *We thank the Yank, and thank the Lord for saving us from dark invasion (Yankovi díky, a Pánu Bohu díky, že nás od temné invaze uchránili)*. No, někteří Američané budou protestovat proti názvu Yanks, ale bavíme se tady o poválečné době, kdy “Yankové” byli lidé, kteří nám zachránili zadek, a s námi i půlce Evropy. A, víte, to myslím doslova, když říkám „díky Yankovi a díky Pánu Bohu“, nedělám si z toho srandu. Ale ten výraz byl pak používán později a je používán až dodnes, tedy Yankové, Yankeeové, což samozřejmě štv lidi v jižních státech unie, Yankeeové byli chlápci ze severních států, a stále je mezi těmito dvěma skupinami spousta zlé krve. Podobně jako mezi Skoty a Angličany, nebo Welšany a Angličany. Je to svého druhu oblastní napětí, ale může být i užitečné. Myslím, že chováme v úctě svůj původ, stejně jako ctíme své vztahy s lidmi, kterým jsme příležitostně šlápli na kuří oko

v dobách našeho budování impéria. Ale, víte, psaní alba, které v principu představuje dějiny světa, tak jak ho známe od roku 8000 př. n. l., až po nějakých 30 let do budoucnosti, to je tak nebyvalé, že by ani Rick Wakeman nedokázal najít správný kostým, který by se hodil k předvádění tohoto scénáře. Je to něco jako knihy Jeremy Clarksona, které čtete u bazénu na dovolené. Vzbuzuje to úsměv. Není to ta nejskvělejší literatura na světě, nemá to ten nejhlubší intelektuální obsah, ale vzbuzuje to úsměv. O tomhle novém albu je. Takže každý, kdo by ho považoval za nějaký super-intelektuální manifest, ať pochopí, že to tak není. Je to jen něco k pousmání. Uslyšíte tam věci, které už jste slyšeli jinde – možná dříve i ode mě, ale určitě i na spoustě jiných míst. Jen možná zatím ne v kontextu s rockovou hubou.

Bylo těžké napsat album a dát ho na rok stranou, abys mohl jet a hrát Thick As A Brick?

No, bylo to chvílemi trochu frustrující, protože jste měli něco, s čím jste chtěli vyrazit ven, ale bylo to přesně jako před 2 lety s Thick As A Brick 2. Vracel jsem se k novému projektu periodicky – ne každý den, ale možná jednou týdně nebo měsíčně. Něco jsem přepsal, protože se věci hudebně vyvíjely. Kluci v kapele nové věci neslyšeli, představoval jsem jim je jednu po druhé každý den při zkouškách. Jejich mozky pracovaly ve snaze si dát dohromady, jak to budou hrát a jaké zvuky mohou použít. To je dobře, protože každý je ve své tvůrčí roli, zatímco já se snažím to všechno dát dohromady do organického celku. Byla to dobrá zkušenost, ale je to způsob práce, který by nejméně 24 jiným členům Jethro Tull v průběhu let nevyhovoval. Byli by buď ztraceni, nebo zmateni, a nebyli by ani schopni rozepsat si všechny své party a vytisknout je... Tihle přicházejí se štosy úhledně popsaného papíru, se stojánky na noty, kromě Scotta, ten si to jen škrábe na útržky papíru. Dělají si každý den poznámky a změny, znovu zanášejí do svého programu a znovu tisknou. Jsou hrdí na to, co dělají, protože se to neustále vyvíjí, a oni takhle pracují rádi. Mají rádi jasné záchytné body, protože není možné si všechno pamatovat v průběhu celého nahrávání.

Já jsem si to taky nepamatoval, dokud jsem si nesedl půl hodinky denně před setkáním s chlapci. Tvůrčí napětí je dobré, dokud nepřekročí jistou mez. To se málem párkrát stalo, hlavně ke konci. 48 hodin předtím, než měl Florian odletět do Mnichova, jsme měli zahodit práci celého uvedeného dne. Ale byla to legrace, akorát se nedalo říci, že je to snadné. Nemůže to být snadné. Když chcete lehký život, tak jděte k blues bandu!

Nahrávací skupina je, předpokládám, šestičlenná, protože Ryan na albu zpívá...

No Ryan tam trochu je, zpíval na pěti věcech. Byl pryč na dovolené, jak to tak bývá, takže jsem vokály nejdříve udělal já a pak jsme je později nahradili jeho hlasem. Bude víc zpívat, až to budeme hrát živě. Na albu je pár míst, kde zpívám linku, on zpívá linku a posluchač vlastně nerozezná, kde se to mění. Jinde jsou naopak samozřejmě místa, kde si nás nespletete. Ryan své linky nahrál u Jamese v Londýně a poslal mi je přes net ke schválení nebo jako návrh na způsob zpěvu, to či ono atd. Dělali jsme to téměř v reálném čase, ale stovky mil od sebe, a já mohl jen vkládat jeho linky tu a tam, někdy jimi nahradit mé vokály, jindy je k mým přidat. To je jedna z výhod digitálního světa, být schopen kompletně srovnat hlasy, které jsou trochu mimo tempo. Je tam ale jedno místo, kde jsou slyšet tři hlasy – dva moje a jeden jeho – a na konci slova slyšíte třikrát “ss, ss, ss”! [*smích*], protože jsme každý zpívali poslední notu jinak dlouho. Ale většina lidí si toho nevšimne, kromě Vás, ovšem.

Na některých promo fotkách je vás ale jenom pět...

Ryan tam nebyl, víte. Byl na dovolené, když jsme se fotili, tak jsme ho jen někde přidali digitálně.

Zrovna jako Chrise Rileyho do John Evan Bandu!

Jo, přesně tak. Ale tentokrát lépe. Měl stejné osvětlení, stejný vzhled, stejný foťák a zelené pozadí. Vypadá to OK, protože když jsme dělali původní fotky, tak jsme mu tam buď nechali místo, nebo za něj zaskakoval James.

Říkal jsi, že už nové album nevydáš, že by to nikoho nezajímalo, že to nemá cenu apod.

No, ekonomicky se to nevyplatí. Budu jen velice tvrdě dostávat své prachy zpátky. Je o tolik víc formátů, o tolik více obsahu, více platform, kde je nutno peníze utratit v oblasti marketingu, propagace atd. Šance prodat dost desek, aby se dosáhlo smysluplného

zisku, je poměrně špatná. Víte, náklady určitě pokryjeme, ale nevydělá mi to hromady peněz. Pro ostatní kluky je to OK, oni dostanou zapláceno za odvedenou práci, a také dostanou bonus, pokud prodeje překročí určitou hranici a já budu v zisku. Takže se ocitáš v situaci, která ti nikdy neumožní vydělat opravdu hodně peněz, i když by se prodalo dvě stě nebo tři stá tisíce výtisků – což se nestane. Nebude to tak výdělečné jako desky předtím.

Ale i mimo finanční stránku věci se chvíli zdálo, že to nechceš dělat, že nemáš zájem.

No...jít do studia a sám pracovat je celkem lehké, protože se starám jen o sebe, ale jinak to závisí na lidech, se kterými děláš. S Doanem Perrym je opravdu těžké ve studiu pracovat. Je hlučný, jeho bicí jsou tak rozptýleny – dostat jeho virbl do středu je nemožné, protože jeho činely a virbl jsou tak vzdáleny, že není možné vlastně nastavit centrální stereo. Chci říci, že tohle chlápka je těžké nahrávat, ve srovnání s Gerry Conwayem nebo Scottem Hammondem. Ten si postaví bicí, nastaví mikrofony, skoro žádná equalizace, a hraje. To je v pohodě, žádné celodenní dohadování, prostě jen výběr správných mikrofonů a jejich správné umístění. Tohle album jsme nahrávali téměř naplocho bez jakýchkoli equalizérů. Žádná komprese, jen absolutní přímost, a jen minimum se řešilo mixem nebo masteringem – jen možná půlka decibelu tu a tam, jen pár frekvencí k vyjasnění, malinko komprese a lehké rozšíření stereo obrazu na některých skladbách. Ale to jsou tihle kluci. Mohl bych jmenovat, ale nebudu, celou řadu lidí, se kterými jsem pracoval a kteří svého času odvedli skvělý kus práce, ale v kontextu s touhle hudbou, její tvorbou dnes ... si nemyslím, že by to bylo pro tyto lidi schůdné. Oni tak neuvažovali, oni tak nepracovali. Měli by zcela odlišnou pracovní etiku, a někteří lidé navíc nahrávají obecně neradi. Martin (Barre) my vždycky říkal, že nerad nahrává, a taky že to tak bylo. Ne, že by to bylo nepříjemné, ale byl pod tlakem. A pod tlakem byl nerad, když měl podat nejlepší výkon, a ve studiu to moc nezvládal. Já to taky nezvládám, proto taky vždycky pracuji sám, když nahrávám své vokály a flétnové party, nesnesu, aby ve studiu se mnou někdo byl. Všichni máme své zóny komfortu a pro některé kluky to znamená dělat si práci tak, jak ji dělají rádi. Věřte mi, většina z nich by neuměla pracovat tak, jako jsme pracovali na tomhle albu, protože to byla obrovská zátěž a zahrnovalo to spoustu příprav. Andy Giddings... připravovat se? Co to znamená? *[smích]*. “Andy, jaký zvuk použiješ tady na tom?” “No to nevím, trochu si to zabrnkám“, víte. Následujícího dne – “Ještě pořád brnkám”. Prostě nesprávný

chlápek. Úžasný muzikant, milý chlap na živé hraní, ale přesto by se na tuhle práci nehodil, protože bychom ho museli zabít. Bývali bychom ho museli popravit asi už třetího dne, protože by se nenaučil své části, nebo by neměl správně zvuky. Takhle to je. Chci říci, že věci se vyvíjejí, obzvlášť když jde člověk trochu do let. Snažíš se vyspět jako muzikant. Víte, že u některých věcí je to něco za něco, může se vám zdát těžší provádět některé věci, co se týče hraní a zpívání. Musíte se snažit stále víc, protože věci se neusnadňují, je to naopak stále složitější. Každých pár uběhlých roků si uvědomíš, že věci, které jsi předtím dělal lehko, tak na těch musíš teď makat tvrději. Ale dobrou zprávou je, že existuje celá hromada věcí, které před lety nešly realizovat a teď jdou, protože se člověk naučil nějaké nové triky, a jak překonat některé překážky, které tě kdysi dostaly. To je to „něco za něco“. Když se chceš neustále učit nové věci... Což ale někteří lidé nechtějí, oni si myslí, že už mají všechno v malíku, a že už se nemusejí nic nového učit. Prostě hrají určitým způsobem a pak řeknou – „takhle já hraju, ber, nebo nech být.“ Tohle mi někteří muzikanti řekli, zatímco jiným hráčům jsem řekl, koukej, já vím, že tohle není tvůj druh hudby, ale zamysli se – nenajdeš něco, co by tě přimělo o té hudbě přemýšlet jinak? A, jak už jsem řekl, pár kluků pak řeklo: „Já si nepamatuju, že bych tohle hrál, to nejsem já!“ Povídám Davidu Goodierovi *[smích]* – tak toś mi právě připomněl, že musím poslat email tomu druhému basákovi a říct mu, jaký ma sazby tantiém“. On si prostě nepamatoval, že to hrál, ale samozřejmě to byl on, a já slyším v Davidově hře celou řadu věcí, které by před pěti lety rozhodně nezahrál a ani by o nich nepřemýšlel. Je to o rozšiřování tvého pohledu na hudbu, o referencích, které máš. Není to jen o poslouchání, jak to dělají jiní, ale o rozšiřování tvých schopností a škály věcí, které děláš. Někteří lidé jsou dobří v získávání nových schopností a John O'Hara, David Goodier a Scott jsou dobré příklady lidí, kteří nic z toho neuměli hrát dva...nebo deset let zpátky. John, jako klávesista, asi uměl před deseti lety hrát stejně dobře jako já, ale musel se naučit po vstupu do kapely, jak hrát, a je teď o mnoho lepším hráčem. A David Goodier hraje věci a fráze a přemýšlí o hudbě jinak, naučil se to. Florian je možná trochu víc nasměrován svým vlastním způsobem – „takhle já prostě hraju“ – ale já vím, jak hraje, a já vím, jak ho nahodit a zase vypnout. Je to jako pustit kohoutek, víš, co můžeš čekat. A je tu jeden skvělý, a trochu zábavný Florianův znak – jak vidíte na video ukázkách – když jde nahrávat svůj part, děsně se u toho vlní! Je to, jako by byl na scéně, opravdu jde do toho, nachází se v jiném světě a myslí si, že my jsme obecenstvo *[smích]*. On to miluje, a většina toho, co zahrál, bylo nahráno jako „živé“ spolu s celou skladbou. Dělalí jsme 3 – 4 nahrávky

každé skladby, a 80 % konečného střihu bylo více méně z jedné nahrávky – a ne nutně ze stejné jako nahrávka partu někoho jiného. Takže jsme dělali konečnou kompilaci ze 3 – 4 po sobě následujících nahrávek, ale Florian zahrál svůj part vždycky pokaždé znova.

Všichni jsou rádi, že se naučili nové věci. Je tam například skladba Tripudium ad Bellum, instrumentálka. Tripudium je prastará forma tance, který má jisté náboženské spojitosti. Tripudium je dupací typ tance, ne rychlého, ale metodického. V zásadě jde o předchůdce řadových tanců (*tance bez tanečního partnera, tančí se v řadách nebo v kruhu na rytmickou hudbu, opakuje se sestava tanečních kroků, pozn. překl*). Jde o řadu krokujících lidí, tři kroky vpřed a jeden krok vzad. Vzhledem k „pochodovému“ charakteru tance se mi líbí odkaz Tripudium Ad Bellum, což je v podstatě tančení do války, připomínající pochod vojska. Také se mi líbí myšlenka tří kroků vpřed a jednoho zpět, protože to jsme přesně my každý den ve studiu [*smích*]. Vždy každý z nás usiluje ve svých snahách pokročit, ale pak také dost často děláme krok zpátky.... Teď se těším, že budu mít pár dní volna, ale pak už začnu přemýšlet o scénickém ztvárnění díla. To, čemu říkám Bible Show, je obsáhlá dokumentace obsahující vše, počínaje půlhodinou před začátkem vystoupení. Je to kompletní manuál „co se bude dít“. Bude se postupně měnit se zkouškami a s průběhem turné. Rád plánuji a tento dokument připravuji. Je tam řešení světla, řešení zvuku, rozmístění osob na pódiu v kterýkoliv moment, a podle toho se zkouší. Je to zábava a celkem povznášející činnost, protože je to opět něco kreativního. Ale zase zcela jiným způsobem, spíše jako režisér než jako aktér. A to, co sepíšu, musíme všichni předvést. Bibli máme v DropBoxu a kluci si ji můžou kdykoli otevřít, aby viděli, jaký je nejnovější stav. Říkám jim, pokud tam najdete něco, s čím nebudete v pohodě, řekněte mi to rovnou. Zatím to bylo jen pár věcí, které někomu nesesedly, takže tyhle části jsem přepsal.

Neseděl jim tanec v řadě?

[*smích*]. Ne. Cokoliv, co zahrnuje skutečný tanec, jde mimo mě. Nikdy v životě jsem netančil. Nikdy jsem dívku nevyzval k tanci. Jednou jsem jednu vyzval, aby si sedla [*všeobecný smích*], když tančila s někým jiným. Vlastně to tehdy zabralo, ale mně bylo tehdy jen 17. Ale všichni tančili, znáte to, a já se tance úplně děsil. Nikdy v životě jsem se nevypravil na parket, abych dal boogie v klubu nebo na diskotéce a podobně. Nikdy jsem to neudělal a neudělám.

My taky ne.

Fakt? Skvělé. Příště si po koncertě zajdeme do klubu a sedneme si společně do kouta!
[smích]

Bude nová show podobná té z Thick As A Brick?

No, co se týče produkce, techniky, tak jsme se všichni rozhodli držet se stejné technologie. Funguje to a jsou možné kompromisy na většině míst. Musí to být praktické a proveditelné v 95 % případů. Video plocha se spoustou obrázků, některé abstraktní, některé konkrétní, pár kousků videa, které se může střídat s živou akcí. Ale je v plánu i řádka vystoupení, kde nebude využita celá produkce show, festivalová vystoupení s ... myslím s Alanem Parsonsem a Fishem aj.

Když začala ta poslední show Thick As A Brick – i když si nepamatuješ, kde to bylo! – cítil jsi úlevu nebo smutek?

Ó ne, rozhodně ne úlevu, bylo to na konci trochu dojemné. Víte, nikdo potom nemluvil. Neskončili jsme rozjásaní, každý přicházel vcelku zasmušile a trochu sklesle, protože to bylo svým způsobem jako rozloučení se starým kámošem. A když jsme se vrátili a objímali se v Londýně na letišti Heathrow, cítili jsme skutečně, že jsme zažili něco společného, co už se nebude opakovat, protože už to nebudeme hrát. Možná, když se mě zeptáš za dvacet let, tak třeba řeknu, pojďme si dát znova Thick As A Brick, ale samozřejmě to nebudu schopen udělat, už tady nebudu. No, rozhodně nebudu ve stavu, abych byl schopen to dát. Takže tohle je poslední...snad až na další jedno nebo dvě...alba, která asi kdy udělám. Nemohu pokračovat věčně, dříve nebo později přijde konec. Na tomhle i možných dalších albech se chci obsahově stále trochu sem tam usmívat. Ne přímo dělat vtipy nebo být zábavný, ale mít na rtech úsměv. Některé písně to odrážejí. *Sbohem Blackpoole – jedu tam, kde jasné slunce bude. Piju tě a bliju, Watneys oblíbený rudý sude. Uzel na kapesníku pozdě si dělám, melanom bolestí křičí mi z těla. Do Malagy odvézt se nechám, na letadlo do Lutonu deštěm už spěchám.* Takhle ta píseň končí a je to svým způsobem dojemná chvíle. Mám to rád. Osobně jsem nikdy nebyl ve Španělsku na dovolené, ale samozřejmě jsem tam hrál a viděl tam ostatní lidi na prázdninách plus veškerý ten étos a věci, které k tomu patří. Watneys Red... většina lidí nezná pivo Watneys Red Barrel (Watneyův rudý sud). Vaše generace jo, ale mladší lidé ne. Bylo to levné a oblíbené pití, které se dalo sehnat na španělském pobřeží, a lidé si tam dávali své [severoanglický přízvuk] ryby s hranolkama a masový

koláč a Watneys Red, žádnou tu jejich hnusnou paellu! Ale samozřejmě Watneys už dávno přišel na buben a jeho značka stále čeká na oživení. Já vím, že jsem Watneys Red Barrel v životě nepil, a jediné, co kromě té zmíněné notoričnosti o něm vím, je, že se o něm zmiňují Monty Pythonové ve scénce ze 70. let – “Krvácím pivo Watneys Red Barrel”. Ale ohromná spousta lidí netuší, o čem je řeč. Umíte si představit všechny ty Američany a Čechy a Rusy, jak hltají Watneys Red Barrel *[smích]*? To, doufám, lidi udělají s těmito texty, protože je hromada věcí, o kterých lidé nic nebudou vědět. Doggerland? Není to něco o sexu na veřejných prostranstvích? No, *[smích]* něco takového se možná děje, ale ne v tomto případě. Je to o zábavném zjišťování si věcí, o získávání všech těch referencí. Jedna věc mě naplňuje škodolibým uspokojením – to, že vím, že moje texty zde jsou takové, jaké ještě nikdo nikdy nevyslovil ve spojitosti s rockovou písní. Když nevíte, co ten který výraz znamená, tak buďte zvědaví, udělejte si představu, najděte si to. Dozvíte se něco, co jste včera nevěděli, naučíte se latinsky to, co jste neznali, protože je tam všude spousta latinských odkazů. Lidi si budou říkat, co to může být Meliora Sequamur jako název písně – “Následujme věci lepší”, bylo to motto blackpoolské základky napsané na školních čepicích a sakách. Takže to je píseň o té době, kdy se od 11. století formovaly základní školy, ale hlavně v 17. století, kdy se moderní základní školy staly součástí života společnosti. Takže říkám, Ó ten podlý háček, tenhe malý žáček... je to o dobrých a špatných školních dnech, něco jako nostalgické povzdechnutí. Zpívá to Ryan a já mu povídám “jak tam uslyším americký přízvuk, tak tě zabiju!”, takže se držel svého nejlepšího školáckého hlasu, hlasu kluka ze sboru v dlouhých kalhotách. Protože Ryan, stejně jako já a ještě jeden či dva z nás, jsme vlastně chodili do tohoto druhu školy, kde jsme se mimochodem učili i latinu. Měli jsme jenom rok latiny a všichni ji nesnášeli. Také dějepisu jsme měli málo, protože škola byla zaměřena na matiku, biologii, fyziku atd. Bylo to těžké, a já školu nenáviděl. De facto mě vyhodili. Nebyl jsem oficiálně vyloučen, jen mi řekli, ať jdu a už se nevracím. Jemný rozdíl *[smích]*! Jakoby mě poslali domů. Jinými slovy, pro rodiče byl otevřen prostor k intervencím, nebo jsem mohl začít slibovat, nebo přijmout trest. To v mém případě znamenalo dostat za něco rákoskou, ale to jsem odmítl. Takže mě poslali domů a řekli, ať se vrátím, až budu připraven přijmout tělesný trest, a já se samozřejmě nevrátil. Naštěstí otec stál za mnou, jaksi pochopil, že v odmítnutí tělesného trestu je jistá noblesa, trestu od středověkého týpka, který si evidentně užíval bití chlapců. Trest jsem si opravdu zasloužil, ale nebyl jsem s to přijmout rákosku. *[zpívá]* “V mysli si vybavujeme tu bolest potlačovanou”... poslední a nejdelší smích. Je

to trochu jako z díla Kluci z historie od Alana Bennetta, co se tam děje – ale jen v jedné písni. S latinou mi musela pomoci profesorka Anna Rowbottomová z oxfordské univerzity a pak si Aldo Tagliaferro všiml jedné nuance, kterou přehlédla. Člověk si musí všechno kontrolovat, takže jsem znovu poslal zásadní příspěvek Wikipedii prostě jen za to, že tu byla, když jsem ji potřeboval.

Vraťme se k Thick As A Brick, minulou sobotu byla v Londýně akce od All Flutes Plus ...

Jo, tohle! To byla tedy ostuda. Myslel jsem, že jdu na akci, která je v zásadě pro studenty hry na flétnu ve věku 11 – 18 let, a když jsem vešel, uviděl jsem publikum, a pomyslel jsem si „tohle je něco jiného, než to mělo být“! Musel jsem všechno na fleku přeformulovat, protože to vypadalo spíše jako parta lidí, kteří by mě rádi viděli v sále Shepherds Bush Empire. Zdálo se mi, že to z drtivé většiny nebyli studenti flétny. Zjistil jsem původ některých z nich a pomyslel si: “no tak tohle nebude mít účinek”. Jediný flétnista, kterého jsem viděl, byl William Bennett, který je tak nějak spolu s Jamesem Galwayem jedním z nejvíce uznávaných živých flétnistů v klasické hudbě.

Jedna holka se tam zeptala, jak těžké nebo lehké bylo naučit se to hrát znovu poté, co ses musel v 90. letech přeučit techniku hry na správný prstoklad, přičemž původní Thick As A Brick bylo hráno se starým prstokladem?

No, tam šlo o půlroční období, ale já jsem se jen snažil přeučit ty songy, které jsem měl hrát na dalším turné. Trvalo pak ještě chvíli, než jsem si zvykl používat správný prstoklad po většinu času a mohl jsem prostě jít a hrát nějaký starý kus, aniž bych už na to musel vůbec myslet. Problém je, že tenhle prst prostě nefunguje, jak by měl [pohne malíčkem na levé ruce], a ke správnému prstokladu ho potřebujete u 80 % hraných not. To mi jde, ale neumím ho zase zvednout. Je tam jistý nesoulad mezi nervy a svaly, takže to nikdy nebude skvělé, vždy tam budou nějaké falešné noty, bohužel. Ale je to jen lehké omezení. Mnozí lidé s omezením občas produkují kreativní a chytré věci. Django Rheinhardt měl jen dva skutečné prsty na levé ruce, a stejně je svým velmi zvláštním způsobem výborným jazzovým kytaristou, zejména jako improvizátor. Tihle lidé jsou často úspěšnější, protože se musejí víc snažit.

Musel jsi přemýšlet o Thick As A Brick jinak?

No to musel, stejně jako když jsem si ten prst před lety zlomil, a musel dvanáct neděl nosit dlahu. Tak jsem se to musel naučit hrát bez něj... Víte, hra na flétnu nebyla tak zlá, protože s pomocí jedné zdvižené klapky to stále šlo. Ale musel jsem se během 48 hodin naučit hrát na kytaru v zásadě jen dvěma prsty, příležitostné použití třetího prstu na udržení zlomeného prstu mimo hru! Vypracoval jsem si zjednodušené verze akordů a pohybových linek. Opravdu to nebylo snadné.

Na akci All Flutes thing, pokud by tam bylo více na flétnu hrajícího obecenstva, bych mluvil více podrobně o notě E ve třetí oktávě. Dříve jsem hrál éčko nesprávně, a výsledkem bylo velice ploché E, ale protože lidé zpravidla přefukují, když se dostanou do vyšších not, tak se to více méně srovnalo. Dneska, když hrají to vysoké E v pohyblivé pasáži, tak má tendenci být jednou z těch not na flétně, která zní ostře. Je to jen kvůli prstokladu, je fakt, že její křížový (?) prstoklad vyloudí ostrou notu. ... Například jsem na akci chtěl ukázat, že v jedné písni hrají éčko mnohokrát a jak to řeším ohledně prstokladu. Chtěl jsem vysvětlit, že jde o zádrhel, který lze obejít, a že je lepší hledat náhradní řešení, než hrát stále mimo tón, jen proto, že vám to váš učitel říká. Vždycky se dá fixlovat, stejně, jako to dělají operní pěvci u složitých frází. Poslouchal jsem mnoho zpěváků, jak zpívají úsek Mozartovy Kouzelné flétny, a většina z nich jsou dokonalí oblbovači, a jsou směšnější. Zpívají ty velké složité posunuté noty, ale

přítom si na to jen hrají. Jen málo z nich opravdu artikuluje všechny ty noty pečlivě. Většina ale drží ty dlouhé noty a má ty úžasné tonální kvality, ale technicky jsou vlastně břídilové – a jsou přitom slavní. Lidi budou vždy podvádět v zájmu dobrého vyznění, když to nemohou dobře zazpívat nebo zahrát. Osobnosti jako Pavarotti dobře vědí, když nemají svůj den. V opeře je pár not, kde se dá fixlovat a zpěv si ulehčovat. Pokud budete poučeným operním kritikem, tak si toho všimnete, a Pavarottiho za to ukřížujete. Proto také spoustu koncertů rušil. Ale na svém vrcholu byl výborným zpěvákem. Bohužel na konci svého života už nezpíval, na posledním svém představení zpěv jen předstíral, protože věděl, že to nedá. Hrozný konec kariéry – být ponížěn a stát před obřím orchestrem a předstírat zpěv na vlastní deset let starou nahrávku. Ale aspoň to nevzdal a nezrušil, aspoň šel na scénu a potěšil lidi.

Oba jsme neskutečně nadšení dvěma novými verši v A Passion Play! Odkud se vzaly – nebo spíše, to byly v roce 1973 vystřiženy?

Pravděpodobně proto, že byly mizerné. Nebo mi tak tehdy zněly. Ne tak s ubíhajícím časem. Strávil jsem s A Passion Play a Chateau tapes poslední měsíce spoustu času a přiznávám, že mají jisté kouzlo. A asi tehdy byly obavy o celkovou délku nahrávky. V těch dobách jsme se snažili udržet vinyl do 20 minut na stranu, maximálně 22 minut. Dneska toho můžete i na vinyl dostat víc, ale ztrácíte úroveň a přispíváte k fyzickému opotřebení při pohybu jehly tam a zpět.

Tak jo, jen jsme chtěli, abys připustil, že A Passion Play je dílem génia...

[smích] Je to dílo stejného druhu *[stále smích]* energie a, ehm... koukejte, já jsem poslouchal A Passion Play velice nedávno, remix Stevena Wilsona, protože jsem dělal srovnání mezi mixy tohoto alba a některými svými alby z dřívějšího a také se skladbami Foreigner a Meatloafa a jinými lidmi, kteří jsou svého druhu rockovými zpěváky, s dobře produkovánými a režírovanými příklady, abych měl křížové srovnání. Vaše uši se začnou přizpůsobovat určitým věcem, takže když máte dvě věci vedle sebe a přepínáte z jedné na druhou, tak rozdíl vystoupí zřetelněji. Tak to jsem dělal s A Passion Play, což byla samozřejmě práce Robina Blacka a moje, mixovaná ve studiu, a pak ji Steven Wilson zremixoval z původních master nahrávek. V situaci, kdy jsou tam obrovské zvukové rozdíly ve smyslu zvuku věcí, některé jiné aspekty původní nahrávky jsou vcelku dobré. Vokály na A Passion Play jsou velice nerockové, připomínají spíše vokály na novém albu, zpívám je více teatrálně, kdy se hlas drží linie melodie. A zpívám je

anglickým hlasem, není tam nic z amerického akcentu a standardního rockového projevu. Tak se stalo, že v tom vždycky byla slyšet jistá manýra, za kterou jsem se styděl. Já jsem se o to vlastně opravdu snažil, nechtěl jsem, aby to znělo jako americké rockové album, a také neznělo. Ale něco z toho ve mně v té době zanechalo jistý pocit sebeuvědomění. Když to poslouchám teď, s odstupem, tak si říkám, že je to celkem zaspívatelné. Asi bych zvládl celou *A Passion Play* i teď, protože to bylo napsáno a předvedeno takovým způsobem, který je pro mě celkem snadný. Možná s některými úseky bych zápasil, ale s většinou bych si poradil. Hudebně to bylo příliš nadupané ve smyslu hudebního obsahu, ale to je moje chyba jako autora a aranžéra. Výkon kluků v kapele byl však velice dobrý. A na spoustě materiálu z *Chateau D'Isaster* hráli za svými... pozdvihli svou hru, aby se tam dostali, a hráli nad své schopnosti, jako by to bylo o pár měsíců dříve. Obzvlášť Jeffrey Hammond, který hrál opravdu dobře na kluka, který o sobě nikdy nepřemýšlel jako o basovém kytaristovi. I ostatní basáci říkají, že jeho hra je výborná, jak prý se to mohl vůbec naučit, když neumí číst noty a z pohledu hudební teorie ani neví, co hraje? Ale on se to prostě naučil a zahrál to a skákal při hraní po jevišti. Jeffrey nahrál spoustu dobrého materiálu...což, jak doufám, ho těší i dnes, že ti z nás, kteří ho znali pouze z jeho výkonu, to dodnes vysoce hodnotíme.

Jeffrey je na tom momentálně velice špatně, má v poslední době zlé časy. On sám není moc sdílný, ale Barrie (Barlow) mi asi před týdnem volal a řekl mi, co se děje. Jsme s Jeffreyem v kontaktu a já s ním mluvil přes Vánoce, ale netušil jsem, jak špatné to s ním je. Potíž je v tom, že Jeffrey je typ chlapíka... u kterého nemůžete jen tak skočit do vlaku a jet za ním, protože by vás mohl vidět přijíždět a vypnout všechna světla a schovat se [*smích*]. Někdy se umí dostat do nálady a být opravdu přátelský a společenský, ale jindy zase pochopíte, že nechce řešit lidi. Nechce, aby ho otravovali. Bude s vámi normálně konverzovat, ale najednou cítíte, jak se na konci rozhovoru uzavírá, a chce už jen nastoupit do auta a jet. Udržuje s námi občas kontakt vtipnými e-maily...

Hodně pro něj znamená, že měl své malé příspěvky k tvorbě, napsal něco na obal alba apod. Dá mu to sice trochu práce, ale když to udělá, vím, že ho to potěší. Jistí jiní lidé – pche! Prostě je nedonutíte udělat nic, a pokud ano, tak jen zoufale málo. Barrie je v tomto ohledu hrozný. John Evans už se spolupráce ani nedotkne. Neodpovídá ani na e-maily. Ale přesto, když jsme se viděli v Austrálii, souhlasil s pozváním a pokecem – ne na koncert, ale na snídani. Po rozpačitém začátku se uvolnil a povídal o sobě a o své práci. Dostal jsem od něj jeden e-mail poté, co jsem se velice rozzlobil, protože mi

neodpovídal na zprávy, které jsem mu posílal ohledně reedic, tantiém apod. To jsou věci, které každý musí odsouhlasit a podepsat. A on prostě ne a ne. Bylo to ostudné období a mě to naštvalo. Nakonec jsem požádal Jeffreyho, aby mu napsal e-mail a řekl mu, že jsem VELICE nasraný! Dostal jsem pak za pár dní veselý a přátelský e-mail od Johna, a co bylo důležitější, za pár týdnů další sáhodlouhý e-mail, ve kterém mi vyprávěl o sobě a o tom co dělá, jako kdyby najednou chtěl něco říci. To je skvělé, pomyslel jsem si, tak jsme začali na nových základech ... ale samozřejmě od té doby zase ani muk! *[smích]*. Pořád posílám e-maily a on nereaguje. Ale takoví jsou lidé a stejné je to i s řadou ostatních. O Peterovi Vettesovi jsem uslyšel z ničeho nic před pár týdny, žádal mě o jednu skladbu na album skotských umělců. Řekl jsem, že o tom budu přemýšlet a že bychom se měli sejít na kafe a probrat to. Petera jsem viděl od roku 1986 jen jednou.

Je to tak nějak zajímavé, protože víte, že tyhle věci pro lidi něco znamenají, obzvlášť když jdou do let, stávají se hloubavějšími, víte. Jóóó, celkem jsem si užíval, být v Jethro Tull a dělat to všechno. Většina z nich to vidí pozitivně. Někteří, jako například John, to prostě většinu času vypouštějí, neumějí si k minulosti najít vztah. Jeffrey měl tenhle problém, ale v posledních letech jaksi akceptuje, že šlo o pět, šest let jeho života, a že to byl malý ale klíčový úsek, který ho definuje jako osobnost pro všechny mimo jeho nejbližší rodinu. Takže jo, já myslím, že tyhle záležitosti jsou v pozdějším životě poměrně palčivé. Člověk mívá chvíle nostalgie, bilancování, nových pohledů na věc. Ale jsou chlápci, se kterými jsem úplně ztratil kontakt. Eddie Jobson – o něm stěží něco vím. Objevil se před pár lety někde na koncertě, ale byl takový stydlivý a plachý. O takových hoších už nikdy možná neuslyším, možná všichni umřeme bez šance si cokoli říci. Jiné lidi samozřejmě vídám mnohem pravidelněji; třeba Clive Bunkera a Dave Pegga, chlápky, kteří jsou tak nějak součástí mého života. A když už o něm mluvím, tak nepojede letos na turné s Fairporty.

Jo, já jsem slyšel. Úraz od myčky nádobí!

Ano, zřejmě přetržená šlacha. Bude na turné, ale asi jen u stánku se suvenýry, myslím. Na basu za něj zaskakuje jeho syn Matthew. Ten byl dobrý na basu už jako teenager. Jedna ze skladeb, kterou jsem poslouchal kvůli porovnání, byla ta, na které Matthew hraje, Rocks On The Road. Byl dobrým basákem ... ale dost trpěl Peggovou nemocí, alkoholem! Je to škoda, protože byl fakt dobrý a jel s námi turné, ale to asi nebyl nejlepší nápad. Miloval všechny ty kluby a chlast a bylo to s ním zase jako znovu s

Glennem Cornickem! Rock 'n' Roll, no, vyvarujte se toho, dělejte něco jiného... Učte se tančit! *[smích]*.

Ještě rychle, než půjdeme – zmínil ses kdysi o projektu alba se smyčcovým kvartetem...

John se mnou právě provádí výběr písní. Máme spoustu možností, s kým spolupracovat. Jedním z nich je první houslista z londýnské filharmonie. Plánujeme získat smyčcové kvarteto z tohoto orchestru. John sám tam hrát nebude, ale bude odpovídat za orchestraci a bude to jen smyčcové kvarteto a já, možná budu zpívat nebo hrát trochu na akustickou kytaru nebo flétnu. Jen já a kvarteto, protože jinak se to zřede, a budeme zase tam, kde jsme byli. Z větší části to budou písně, které lidé znají, a samozřejmě provedené velmi odlišným způsobem. Bude tam taky pár věcí, které nejsou autorsky moje. Pár Bachových skladeb. Doufejme, že to nahrajeme letos, a pokud se nám to podaří protlačit do programu, mohla by to být taková akustika na Vánoce. Je to v zásadě hudba pro lidi na svatby a na pohřby, podle mé zkušenosti, mohou tyhle skladbičky fungovat jako něco pro lidi významného. Jako Too Old To Rock 'n' Roll: Too Young To Die. To je věc, která se bude hrát na některých funusech, a jiní si zase mohou vybrat Reasons For Waiting na svatbu. Je to pěkné, když to je důležité pro lidi v určitých klíčových momentech jejich života. Je to perfektní píseň pro tu osobu, která měla, řekněme, dlouhé angažmá *[všeobecný smích]*. Jako jistá osoba, která se tajně oženila před pár měsíci, přičemž byla se svou partnerkou po většinu života!

Muzikál Aqualung – píšete ho s Terry Ellisem?

Jo! *[řezavý smích]*.

Můžeme se o tom zmínit?

Jo, to můžete. Terry je na tom lépe, než na tom dlouho byl. Napsal dlouhý scénář s kousky dialogů a s pár nápady na hudbu. Dost na tom zapracoval. Přišel s tím nápadem před několika lety. Nejdřív jsem to bral jenom jako srandu, ale on na tom fakt makal, a mentálně a fyzicky je na tom nejlépe za posledních 40 let. Bude tam nějaká nová hudba a já mu řekl, že se taky trochu zapojím, ale nemůžu jen sednout a napsat další hodinu hudby pro divadelní muzikál. Člověk musí použít profesionály, a navíc bude možná nutné taky přepsat některé dosavadní elementy z alba Aqualung. Nebo samozřejmě nějaké jiné písně z jiných alb Tull, které chce začlenit, dát je do kontextu a

dát jim trochu víc Jethro Tull identity. Ale Terryho scénář je velmi komplikovaný a obsahuje spoustu temných stránek – drogy, sex, sex nezletilých, alkoholismus – celé to je děsivé. Pokud z toho chcete udělat zábavu do divadla, možná to pro vás není zrovna to správné místo. Ale jsem rád, že Terry má něco, co ho pohlcuje, do čeho jde s vášní. Taky píše knihu. Chris Wright napsal loni svůj životopis a Terry teď pracuje na podobné své knize, je velmi vytížený. A kuriozně, díky podivné náhodě, můj syn James právě chodí s jednou z Terryho dcerou! A kdyby mohl, asi by chodil s několika jeho dcerami! ... Kdybych měl já popsat v knize sebe, řekl bych, že jsem pragmatický socialista. V mé knize je dobrý konzervativní politik pragmatickým socialistou. Musíme být starostliví, musíme myslet na společnost, ale nesmíme být politicky korektní, můžeme se durdit a kopnout někoho do koulí, když si to zaslouží, a nedávat jízdu zadarmo těm, kteří si jí nezaslouží. Ale v zásadě, s ohledem na 50% daň (*příjmy osob s ročním příjmem nad 150.000 £, tedy cca 5 mil. Kč, je v Británii zdaňováno 50% daní z příjmu, pozn. překl.*), můj zeť, velký levičák, je ji mnohem víc zděšen, než já. Já jsem ve vztahu k dani optimistou, já jsem vždycky říkal, že bychom měli platit 65 %. Ale ty hranice jsou tak umělé. Myslím, že bychom měli mít parabolickou křivku, která by se ladila každý rok podle potřeb státní pokladny, a daň se ti zvedne progresivně podle tvého příjmu. Ale osobně se domnívám, že lidé, kteří vydělávají 20 mil. £ ročně by měli platit daň 65 % alespoň z velké části těchto příjmů. 50 % je rozhodně málo. Eddie Jordan [šéf týmu Formule 1], prima hoch, když ho potkáte, má tu svoji podělanou jachtu za 25 mil. £, kterou si právě nechal postavit, tak ta by měla skončit zakotvená v Monte Carlu, aby ji mohl ukazovat svým kámošům při příštím závodu.... Ale tihle lidé často používají triky, aby se placení daní vyhnuli. Já osobně říkám, půlka pro mě, půlka pro ně, tak to má být. Terry Ellis stále oficiálně nežije v Británii, žije někde na Panenských ostrovech, protože se nemůže vrátit, oni by ho dostali. Takže je v daňovém exilu se zbytkem svého majetku, a to je celkem smutné.... Hele, už jsme skoro na konci a vy jste se mě ještě nezeptali na Martina Barreho! Možná bych se na něj měl zeptat já Vás...

No to byl náš prohnáný plán! My na něj dneska večer jdeme na koncert.

Á, OK. Nedíval jsem se na jeho webovky posledních několik týdnů, ale naposledy jsem tam neviděl na letošek žádné plánované koncerty. Samozřejmě jsem slyšel o jeho loňských vystoupeních. Jako vždy, mám pocit, že moje hlavní starost o Martina se týká finanční stránky a zda si organizuje své projekty schůdným způsobem.

Slyšel jsi jeho album?

Jo. Prvně jsem ho slyšel, když měl nějaké skladby na webovkách. Poslal mi výlisek alba někdy před Vánoce. Je to samozřejmě Martin, soustřeďující se na své schopnosti. Řekl jsem mu, že by měl udělat album s materiálem Jethro Tull, který by byl odlišný. Osobně se nedomnívám, že by měl dělat akustická kytarová alba, měl by tam být Martin Barre, basák a bubeník a měli by hrát instrumentální rockovou hudbu. Myslím, že je velká chyba, že vzal všechny ty ostatní týpky do kapely. Nejen že je to velice nákladné, ale také to ředí jeho výkon. Měl by stát ve středu pódia, s bubeníkem tady a basákem támhle a zapomenout na zpěváky. Myslím, že Martin by měl dělat to, co umí a být opravdu jen Martinem Barrem. *[smích]* Zdá se, že se stále schovává ve tmavé části scény, takže ho vlastně většinu času nevidíte.

No vlastně šel v poslední době hodně s kůží na trh, říká na pódiu vtipy a je z něj frontman.

Ten Martin, kterého všichni známe, když je družný a pozitivní, je na pódiu skvělý. Ale trvalo mu hrozně dlouho, než to našel. Čím více se obklopuje lidmi, tím spíše se vrací zpět na cestu ztrácet se zase v pozadí. A ti lidé naopak milují tu svou chvilku slávy, že zpívají a hrají v Martinově bandu, něco jako 'hej, koukejte na mě'. A samozřejmě strhnou na sebe pozornost a velkou část hudby. Martin potřebuje dělat to, co umí, ale jako my všichni potřebuje přijít i na to, co mu nepůjde. Takže já myslím, že mu to posloužilo, ale nebylo to lehké, jezdit celý minulý rok a brát na sebe závazky. Doufejme, že se poučil, co nemá v letošním roce dělat, ať je to cokoli, jak cestovat, jaký si najmout nákladník, s kým spolupracovat atd.

Myslím, že se poučil, že na turné je šestičlenná kapela moc velká.

Steve Hackett, například, to takhle dělal celá léta. Já před pár lety říkal Martinovi, viděl jsi Steve Hacketta, on je ne až tak známý ex-člen Genesis, ale dokázal udělat kariéru na tom, že dělal to i ono. Je zjevně velmi dobrý kytarista. Má skupinu, ale dělá i sólové věci, dělá všechny druhy věcí a má docela pěkné živobytí díky tomu, že je Steve Hackett. Nemyslím si, že Martin by měl být za ním nějak výrazně pozadu. Když pomyslím na sebe a na své sólové vystupování před deseti, dvanácti lety, Martin taky tak trochu pracoval sám, s tím občasným sólovým albem a občasným sólovým vystupováním. Ale on to jaksi nikdy nerozjel naplno, vždy to bylo tak na půl plynu. Ale ať je to jak chce, všichni se těšíme na to, co udělá dál, a doufejme, že bude mít dobrý

rok. Kdybych byl Martinovým manažerem, věděl bych PŘESNĚ, co má dělat. Ale to není absolutně na mně, abych se tam cpal. Pochopitelně Martin nechce takové rady nebo zásahy od lidí. Je velmi tvrdohlavý. James se několikrát snažil s ním promluvit a nabídl mu nějaké nápady a rady ke koncertům, také agenty a manažery a tak, ale Martin byl dost odmítavý a zdá se, že nechce, aby se mu pomáhalo. Všichni víme, že Martin by se měl soustředit na hudební stránku věci a kam jet a kde a kdy hrát. Podívejte se kolem a uvidíte spoustu jiných lidí, kteří řídí svou kariéru celkem pozorně a užívají si to. Existuje spousta modelů jak pracovat se ziskem na jiné úrovni a jak si to užívat a potěšit přitom spoustu lidí tím, že jim budete něco předvádět. Ale on s tím začal hrozně pozdě, to je ten problém. Celé ty roky, kdy na tom mohl pracovat, jen dělal voloviny. *[smích]* Samé dovolené, nákupy aut, lodí a těchto věcí...Takže kam na něj dneska jdete?

Je to festival Giants Of Rock Festival v Butlins v Mineheadu.

No teda. Myslím, že to je ten, kde už jsem byl, nebo to bylo ve Weston-super-Mare? ...

Nakonec – hostoval jsi na něčích albech, něco, o čem bychom nevěděli?

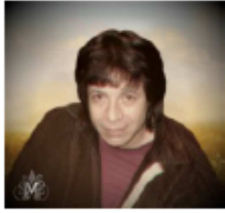
Na třech mám hostovat v nejbližších dnech. Ale možná budu mít čas jen na jedno hostování. Je to pro partu s názvem Tiles z USA. Dělal jsem něco pro kanadskou kapelu The Tea Party před pár týdny, ale už jsem o nich potom neslyšel. Asi se pohádali a opět rozpadli! A, jak jsem už říkal, pokusím se udělat něco pro Petera Vettese na album skotské hudby. Ať to stojí, co to stojí.

Ó! Tedy The Tea Party ?! Skvělá kapela, už se těším na jejich comeback, a teď ještě víc s lanovým příspěvkem!

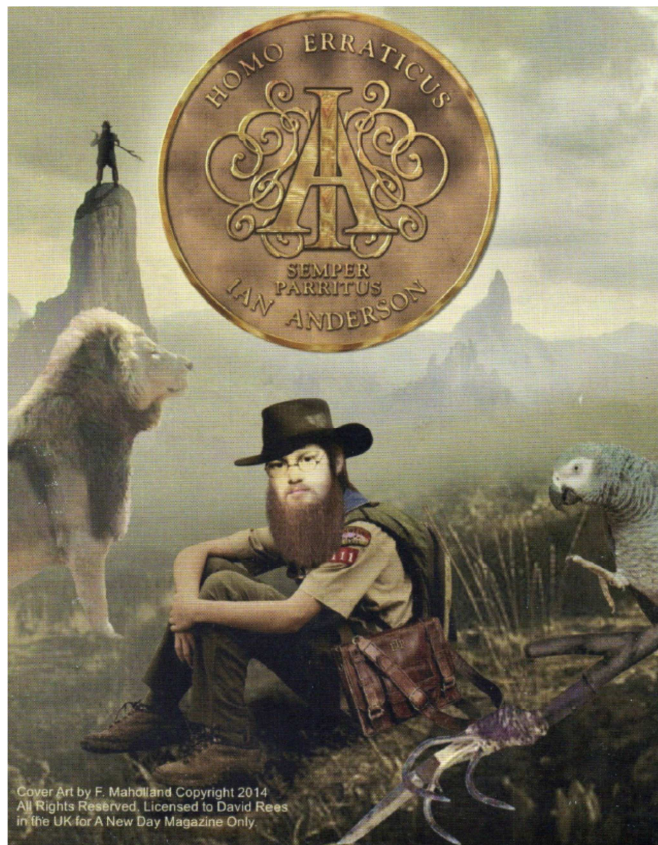
David Webb pak ještě zdržel spěchajícího lana s tím, že udělá pár společných snímků, pečlivě naaranžoval nábytek a nástroje a poctivě fotil. Nicméně, později zjistil, že ve foťáku nemá paměťovou kartu. Takže žádné fotky z tohoto interview nemáme.

Ale máme spoustu snímků díky Miloši Klemsovi, pořízené na zcela poslední (vzlyk) show Thick As A Brick v Praze 21.11. 2013, kterou hodnotíme a doprovázíme dalšími fotkami v AND #112.

O AUTOROVI OBÁLKY

Fran Maholland je americký umělec a designér, spisovatel a hudebník. V roce 2012 vytvořil dva skvělé portréty pro zadní obálku A New Day, číslo #103. Následně byly skvělé umělecké tisky těchto portrétů prodávány fanouškům Jethro Tull a Lana Andersona na celém světě. Fran nikdy nezklame a jeho obrázky vždy představují barvitý příběh. Tentokrát nám poskytuje panoramatickou obálku, odpředu dozadu, se zápletkou a zvláštním smyslem pro humor, patrně první v případě našeho skromného magazínu. Ti, kdo by chtěli získat větší, limitovanou edici na plátně, nebo ty z roku 2012, žádejte umělce na Franniboy@aol.com nebo na Facebooku. Díky, Fran!

Přeložil © Vladimír Řepík alias Jetřich Erraticus Tyl